

Jaunimas

Mēnesinis laikraštis skiriamas jauniešiem.

KRIKSTIONIJA.

Prasti žmonės kalbėdavo ir dar kalba apie krikščioniją kaip apie didę draugiją. Svarbiausias jų reikalas esąs visiems krikščionims tas pats. Kiti žmonės, būtent Židai, Muhamedānai, Budhistai, Pagonis, neturī to reikalo. Jie todėl aiškiai skiriasi nuo krikščionių. Jie esą net menkesnės vertybės žmonės.

Rods jau senai buvo sākoma, jog tokia kaip minėtoji krikščionija tėra sapnuota. Tatiuo vis iš naujo buvo tvirtinama ją esant. Mokiklose ir ūra greitai ir lengvai mokinama, jog krikščionių esą ant žemės tikras milionų skaitius.

Bet retai tebuvo mánoma apie tai, kas ūra bendrasis tū tariamų krikščionių dalikas. Rodės to atsiminti nebuvo norima arba gál negalima. Priezastių tam ūra visokių. Viena svarbiausiųjų ūra tur būt ta, kad visa apmástius reikia pasakėti: Krikščionijos nėra, senai nebebuvo.

Mūsų dienose tai visai aiškiai pasirodo. Krikščionibė niekur nebelaikoma svarbiu bendru tūlų žmonių ir tautų daliku. Visiškai kitokie, net

krikščionībei priešingi dalīkai telkia žmones. Krikščionībė yra prieš tuos dalīkus visai menka.

Įpatiai dabar, karo laike, tai matyti. Anglai-protestantai yra susijungę su Français-katalikais, Rusais-statiatikais, Japonais-Sintoistais bei visokiais muriniais-pagonimis. Prieš juos stovi Vokietiai-protestantai bei katalikai, su Austrais-Vengrais-katalikais-protestantais ir pagaliaus Turkais-muhamedānais. Visuose tų tautų dievnamiuose meldiama, kad Dievas juos gelbėtų.

Tai reiškia be abejonės visiškai naują žmonių stovį, naują jų sąntikių pamatą. Bet tuose sąntikiuose krikščionībė nieko nebesveria. O kur ji būtų buvusi dar lig koks rėšis, tse ji to karo visiškai sumalama.

Bet kas tuos žmones rėša, kad taip krūvomis traukia karan? Paprastieji žmonės telkiasi kairi paliepmo vertiami. Bet tųjų vadovai? Kiek tse visokių geismų bei troškimų! Ar tse gāli būti nors mąžuma to, kas krikščionībė reiškia? Tse, kur geiduliai ir nekanta vėrauja, nėra krikščionībės.

Toks padėjimas nepasidārė nuo vākar lig šiandien. Jis be abejonės iš lengvo paaugo. Dvāsios, sielos dalīkai prapuldė žmogaus akīse savo vertībe. Ir už tai regimieji turtai labai pasvarbėjo.

Nuostabu gana, kad krikščionībės skelbėjai pātis viso-to kalti yra. Nebegalėdami išmanīti ir surasti krikščionībės brangalų sielos sritį, jie apie

juos kalbėjo kaip apie šio pasaulio daigtus. Kuone visi tikėbos dalīkai virto iš lengvo tokiais. Su jais susirišo visa, kas galima buvo geisti šiame gyvenime. Kas pasiliko dvāsios vartojimui, tas buvo kietai sukalta į įpatingus sakinius ir mokslus.

Sitas krikščionībės nīkimas prasidėjo jau labai senai. Pirmutinis didesnis jojo žīmis buvo tas, kaip Romos (Konstantinopolio) kaizaris Konstantinas krikščionībė padārė savo viešpatuvės tikība. Tuomi pastojai, kas nebuvo šio pasaulio dalīkas, valdītųjų priemone. Nuo to laiko krikščionībė palengva vis daugiau virto visokiais tvirtinimais-dogmatais. Apie tuos toliau spieties visokie geiduliai ir troškimai.

Patį krikščionībė pasiliko slėpinium. Ir gėveno tiktai gėvomis kibirkštelėmis pavienių žmonių sielose. O taip tīliai, pasauliui visai nenumānomai. Tos kibirkštelės išlaikė tās augštesne gėvībe, kuriā numanīti galima tūlū katalikū, protestantū ir kitū žmonių sielose.

Tuo tarpu krikščionībės skelbėjai kalbėjo apie tolimajį Dievā. Ir rodės, jis tik jiems teesās prieinamas. Jie gāli tārpininkauti tarp žmonių ir Jojo. Žmonės ir visas pasaulis pasiliko tokiau būdu tarsi Dievo apleistu.

Taip ištikrūjų niekumet būti negāli. Bet kām žmonės neturi akių, neturi sāmōnės, to jų numānīmui ir nėra. Taip žmonės iš lengvo įprato gėventi be dvāsios augštībių. Ir jie grimzdo į visokius paikumus ir nedorības.

Didis žmonių skaitis pradėjo naudotis visokiomis priemonėmis, jeib nors kaip Dievą priverčius jiems patarnauti. Kiti žmonės nieko apie Dievą nežinodami ir nebemanėdami, bandė gamtą pajungti, jeib toji su savo galiomis jiems tarnautų. Bet visi tie norėjo tik ko gauti, naudos pasiplėšti iš to, ką jie gėvendami numanė.

Nei vienas visų tų žmonių nenujautė, jog žmogus turėtų pirm viso lobinti savo sielą ir bandyti tais lobiais apšviesti pasaulį. Didysis žmonių skaitis gėveno tvirtai išimerkes į paviršaus lėkstumą ir jojo žadamaį smagumą. Todėl labai didėjo pasaulio turtai, matėrinės gėlios.

Krikščionybė su savo spinduliais: būtent meile, teisingumu, kantrumu, grožibe, skaistumu, ir tt., buvo visai apsiniaukusi. Nebegalėjo ji žmonių vienėti. Visi augsti žmonijos pasistengimai buvo apmirę. Vos kelintasis jais rūpinosi. Ir todėl jau senai nebebuvo krikščionijos. Vien tik jos vardas tebuvo pasilikęs. Ir tie susitelkimai pirm karo, ir karui siautiant, parodo aiškiai, jog žmonės visoko vedami krūvon, tik ne dvāsios šviesos ir sielos grožės.

Kas iš to išeis, nesunku pasakėti. Krikščionijos nebėra. Ir nebėra krikščionių. Nors vardas dar yra tūriamas ir rāšomas. Bet visa-tai turėjo būti. Šiaip mūsų laikas negalėtų padarėti, kas yra jo uždavinis. Jis taiso naują padėjimā. Apšviesdamas dabartinį, kaip tai paaiškinta, jis ir gamina būsimąjį.

Berods buvo tasai priruošiamas jau senai. Mokslas, kurs tūrinėjo "Dievo apleistajā" gamtā, priėjo prie tos gamtos pāmato. Ir pastebėjo, jog tai yra labai nuostabus slėpinis. Patiu laiku mokslininkai patirė savo sielose šventybės jausmā. Jie ieškojo teisybės. O eidami artin pas ją, jie jos buvo laiminami. Teisybė yra viso išmānimo, visos palimos versmė.

Toji yra kaip visur taip ir žmogūje. Nėra ji toli nei nuo vieno. Mes joje kvėpuojame ir gėvename. Taip mokslas patirė tai, kas visā pasauli išlaiko ir valdo. O nors jis tām duotū visokių vardū, žmogaus sieloje tat apsireiškia kaipo krikščionybės Augštiausiasis.

Dar guli krūvos tū akmeninių mokslų aplink krikščionybės teisības. Dar gāl tūli jais ir laikosi. Bet daugiui jie tėra senų mūrų gruvėsiai, kurie jiems gėvībės rītus uždengia. Dabar vis daugiau žmonių žiūri į naujus patiū numānīmū, patirimū ir išmānīmū spindulius. Nauja diena užteka žmonijai. Diena gėvosios tikības.

Žmonės patis nori pajauti tiesiog paskutinį gėvenimo šaltinį. Jie nori, kad tojo gėlios žmoniškoj formoj apsireikštū pasaulij. Šitas šaltinis, pati šventa dvasia, yra, kas vien tegali žmones vienėti.

Tos dvāsios veikimo nebuvo likę žmonijoj. Žmonės buvo kreipiami į visokius tikības mokslus, būk tai esā svarbiausieji gėvenimo dalikai, arba į regimo pasaulio turtus ir galias. O tše vienas

sutiko kitā kaipo priešā. Taip tikībos moksluose, kaip pasaulio turtū geisme.

Todėl galėjo kāras sukilti. Tai ūra galutinēs jo priezastīs. Bet tše matīti ūra ir jo tikslas. Tariamieji žmonijos vienībēs dalīkai pasirodē niekais. Ir taip dabar atviras ūra kelias prie to, kas ūra ištikrūjū bendra žmonijos viltis.

Iš viso to skausmo, iš visū tū ašarū ir kraujo sroviū turi gimti nauja gīvībē, naujas išmānīmas, nauja valia. Laimētojai ir apveiktieji, visi jie nukės, todėl ir visi kreipsis ū tai, kas galēs būti jū ramintojas. O tai tegalēs būti tikroji žmoniškąji prakilnībē, kuri gema iš Augštībēs dvāsios.

Nebeturēs būti klausimas: Kaip ir kā tu tiki? Kokius tikslus tu nori pasiekti šiame āmžiūje? Bet: Kokiā dvāsiā tu apreiški? O pagaliaus: Visi turime bandīti traukti viens kitā ū tai, kas teisu, gražu, malonu.

Bet reikia pradēti tuojau. Augštībēs dvāsiai reikia pasišvesti kas dienā. Jā reikia kvēpuoti nuolatai. Tuomet bus šis kāras pradia tām, kad visa žmonija galēs būti didē brolija. Ir jai galēs užgimti naujai išganītojas. Vīdūnas.

3ALTVIKSLE IR SFINKSA.

Apīsakelē.

I.

Kokia kankīnē nežinojimas būti gāli, ne daug žmoniū težino. Bet kartais ir vaikai tai patiria. Ipatiai matīdami, jog užaugusiems žmonēms ne daug daugiau ūra žinoma, negu jiems.

Toks vaikas buvo Valdis Gruma. Vienas jis augo savo tėvams. Bet jis ir mėgdavo vienātve. Kur jī tik matīsi, vis jis vienas sau vaikštios ar stovēs. Tatiiau jis negīveno akis užmerkes. Priešingai, jis beveik visumet jas turėjo išmeiges ū grāzujī savo tėviškēs apīlinkī. Su tikru diaugsmu jis žvelgdavo nuo savo tėvū namelio slenkstio per āzarelī ū ritus, ū abiejū pusiū kalvas ir giraites, o tad ū šiaurē, kur kitos kalvos bangāvo. Ir ū vākarus.

Tieji berods buvo dār visai ūpatingi. Todėl ir kaip tik paspēdavo, leisdavos ū tā šālī. Takelis ējo per pievā. Dešinēj, šiaurēs pusēj, buvo kalva ir dauba su didiais, senais mediais. Turėjo tše koks dvaronis-didiūnas savo parkā. Už jo slēpesi dvāras. Parkas buvo augšta tvora aptvertas. Palei jā, netoli, bēgo Valdio takelis.

Bet vaikas maža težiūrēdavo ū tū tvorā. Daug ūpatingiau buvo už jos kampo. Tše jī nebebuvo ilga. Ejo tše tolin nuo jos gālo augštas senas mūras. Kertēj, kur mūras pradėjo, buvo seni akmeniniai laiptai ir siauri, bet augšti variniai vartai.

I tuos vartus Valdis līg nenoroms pažvelgdavo. Tše tur būt niekas nebevaikštiodavo. Kām jie tše tik ir pastatīti? Ar gāl, jeib jām kartā atsivertū? Kā tše ir pamatis? Už jū tik negāli būti kokio slēpinio! Vien tie vartai ūpatingi. Daug laiko su rūdėmis ant jū guli. Todėl tur būt ir nesivers nei vienām.

Berods tas mūras! Tai be abejonēs senos pilies pālaika. Todėl jis ir toks labai augštas buvo. O gāl primint visokioms senoms pāsakoms tše viršui gulėjo toks gīvulio pavidalas ir žvelgē ū vākarus.

O ū juos žiūrēdavo ir Valdis savo žinojimo išalkusiomis akimis. Tše, vakaruose, už tolimū giriū ir krūmū leisdavos kas dienā saulē. O prieš tuos krūmus buvo klampīniū ir pelkiū. Tše kazi-kas nežinoma buvo nukandinta. Juodas, tamsus tše judėjo vanduo. Vietose buvo iš kazi-kokiū žoliū susipīnusi klodē ir apklojo jī.

Gāl tas zoles tepazīno tiktai praziles Valdio mokītojas. Tām tur būt zolēs, augmenīs buvo nuostabiausieji šio pasaulio dalīkai. Su jais visais visame apskritij jis buvo susipazines ir draugāvo dabar. Bet Valdiui rodēs kits dalīkas tose klampīnēse buvo dār daug nuostabesnis. Todēl ir zengdavo tankiai per gīvuliū išbraidiotas pievas.

Žmonēs senai visoko supāsakodavo apie tas vietas. Būk tše mirusiūjū vēlēs klajojantios. O kaip kurī vākarā visai buvo tamsu pastojus, tai Valdis stovējo visai arti priēš juodosius plotius. Ir jis pamātē, kā dār nebuvo regējes. Ipatingos liepsnelēs šokinējo ant vandens. Tikra, tai buvo gīvi daigtai.

Ir jis papāsakojo apie juos savo motīnelei. Pamo kino toji jī, kad tos liepsnelēs vadinamos zaltvīkslēmīs ir kad žmonēs teisībe ziniā. Tai esā numirēliū vēlēs, kurios nerādusios dangaus rāmībēs.

Kartotīnai jis dabar nuējo ī tā slēpiniū krāštā. Bet ir līg abejotina, kad motīnelē turētū teisībe. Vēlēms būti tos liepsnelēs līg ir per māžos. Bet kaip jis vēl kartā grīzdamas nebebuvo toli nuo to mūro, jis kuone nusi gando. Kazin kodēl tas gīvulio pavidalas ant to mūro jām toks īpatingas išrodē! Gāl kad mēnuo kaip tik pro debesis prašvito! Bet negalējo tai būti. To gīvulio veidas visai neapsākomā reikšme turējo. Tos ākīs taip zvelgē ī vākarus, līg regētū visū slēpiniū bedugnius. O jos tebuvo tuštios duobēs. Tai Valdis visai gerai žinojo. Tātiau negalējo atsikratīti tos minties, kad jos regējo daug daugiau, negu jis su savo gīvu zvilgiu.

Begālo jām skaudu atsirādo. Gāl ir uzējo koks baimēs jausmas. Nors apie tai jis neturējo supratimo. Nekartā jo motīnelē buvo sākiusi: "Tas vaikas tur būt ir numirs baimēs nepazines!"

Progai pasitaikius, paklausē Valdis savo mokītojo, kas tos zaltvīkslēs galētū būti. Tasai atsākē, kad jos esantios liepsnelēs degantio klampīniū gāro. Kuomet

tasai pareinās ī orā, jis savaime pradedās degti. Burbulais jis kilās iš dugno.

Valdis klausēs. Bet tad negalējo likt nepasākes: Bet kodēl tai tas gīvulis ant Aglūno parko mūro taip zvelgia ī tā šalī? Valdiui līg nesmagu rādos, mānant, tie jo zibureliai nebūtū slēpiningesni negu kitos liepsnelēs. Ir jis ka-ži dēl kokios priezasties surišo tā gīvulī su zaltvīkslēmīs.

Mokītojas šipsojo. Tad jis visai ramiai tvirtino, kad tas gīvulis nieko bendro neturīs su zaltvīkslēmīs. Jis esās toks senas Aigyptū pādaras, kurī Graikai vadine sīnksa. O Aglūnas jī tše pasistātes tur būt atsiminimui savo ke lionēs ī Aigyptū zeme.

Valdis buvo kaip paprastai zvelges atvirai ī savo mokītojo veidā. Toks jis jām išrodē išmintingas, giedras, ākīs tokios šviesios. O tie žili plaukai taip garbingi. Tātiau jo vidus nenurimo. Pirmā kartā jis abejojo savo mokītojo žinojimu. Ir labai susimāstes ir beveik liūdnas jis vaikštiojo tā dienā tėvū darzelij aplink trobā, sēdējo ant lieptelio prie āzaro, kur motīnelē plaudavo skalbinius.

Ir kaip vēl taikēs jām nueiti ī tā klampīne, jis toli nubrido. Teisībē, tše pastebējo, kaip tie burbulai kīla ir puška. Tai gāl jo mokītojas žinojes teisībe. Bet kām tai ta širdis vis dār nenurimo? Līg tik dār būtū ten kokie neatidengti slēpiniai.

Staiga apmāstes visā, jis tvirtino savo žinojimā. "Taip turi būti! Taip īra tikrai. Esmi laimējes. Nežinojimas īra dingęs!"

Ir išlengvo pradējo rasties jo širdij kaip koks diaugsmas. Bet ne ilgām. Pradējo žmonēs kasti tose klampīnēse kažī-kokiems galams. Ir atrādo labai daug lavonū griautiū. Tai suiro visas Valdio žinojimas. Tur būt motīnelē tik visa geriausiai žino! Gāl, kad jī vis tokia širdinga ir maloni! Gāl ir todēl, kad skaito šventus raštus ir meldiasi!

Ir vėl Valdis visai kitaip žvelgė į sfinksą. Baugios jos akis lig grumzdamos liepė žvelgti į klampinę su jos žaltvilkslėmis. Tiktai kažkodėl jām pastojo žimu, kad šale sfinksos dažnai buvo mātoma ir viena Aglūno dukraitė. Titia nežvelgė į ją. Tik jām rodės, lig ją senai ir labai gerai pažįstas. O dabar ir pastebėjo, jog tas gīvulis turi žmogaus veidą.

Kām tai? Tše gāl būti ĩra paslėpta ĩeiga ĩ viso žinojimo dievnamī. Gāl ir ĩ tā ĩpatingajī sántikī tarp sfinksos ir tos mergaitės!

Ir pradėjo apie tai nuolatai manīti. Pastarieji metai buvo tikras kovos laikas buves. Valdis jautė, jog neapveikes savo nežinojimo. Dar gī vis didesni jo bedugniai jām atsivėrė.

II.

Tai atsitiko Valdio akīse labai išgąstingas dalīkas. Vėl buvo jis parėjes iš mokīklos ir susimāstes sėdėjes ant lieptelio. Netoli plaukė āzare laivelis. Sėdėjo tše abi Aglūno dūkri. Antroji, Valdiui žinomoji mergaitė, ir vīriausioji. Abi juokāvo linksmi. Tad staiga sukliko. Abi skendėjo. Laivelis buvo visai apsvozes.

Valdis šoko artīn. Saukė darbininkū nuo lauko. Pats mėgindamas ilgā kartī prisiekti skestantiom. Mazoji jā nutvėrė ir slinko prie kranto. Bet didioji nunėrė ir pradingo. Valdis šoko ĩ vandenī. Atbėgo ir vīrai. Ir jie išoko. Ištraukė nuskendusiąją. Paguldė ant krāsto. Bet ji tarsi negīva. Pasiklaupė jos seselė šale jos ir žādino jā verkdama. Kiti bėgo pasakīti tėvams. Nebuvo jų namiej. Tad šoko kiti pagaliaus pas senajī mokītojā.

Valdis tuo tarpu žvelgė ĩ gulintiosios akis. Kokios jos nuostabios! Žiūri, o aišku, kad nieko nemāto. Bėgālo pasidārė Valdiui skaudu. Līg toks būtū visū žmoniū gīvenimas. Atviroms akimis nieko nemāto, kaip kokie negīvėliai! Skirtumas tarp mirusiojo ir gīvojo, rodos, ne toks didis, kaip tarp nežinantiūjų ir to, kurs žino gīve-

nimo slėpinī. Kokia nepakeliama sloga būti nežinėliu, neišmānėliu! Kuomet bus laimėjimas prieš ją?

Atsiskubino mokītojas. Mėgino visaip sužadint nuskendusiosios gīvībe. Suko jos rankas, jeib vėl kvėpuot pradėtū. Bet nieku išėjo jo trūsas. Gāl per vėlai atvadintas.

Tai jau atbėgo ir pātis Aglūnai. Koks tše buvo verksmas, dejāvimas! Žmoniū vis daugiau susirinko. Tad nuvezė lavonā ĩ dvārā. Ejo drauge šale jo visai sušlāpusioji mergaitė. Jos buvo visi išgāstij pamirše.

Dabar pradėjo žmonės kalbėti. Sākė, kokia daili marti žuvusioji buvusi. Jau pažadėta jaunikiui. Jām būk buves paskirtas dvārās. Taip abiejū tėvū norėta. Kiti mānė, jaunikis dabar gausiās laukti, kol nepriaugusi bus antroji. Dabar jinai dvīlika metū, gāl ir daugiau, nei neberekėtū ilgai laukti.

Kaip tai užgāvo Valdī, jo motīnai māžumā kartojant tā, kā žmonės kalbėje buvo. Kitiems besitrūsiant aplink lavonā, jis buvo tiliai ĩėjes ĩ namus. Tše nusivilkes šlāpius drabuzius ir sausais apsitaisės. Bet visa atlikės lig nežinodamas, kā darās. Vis matīdamas tas neregiantias akis, kol nepradingo jos iš jo atminties ir kitos ĩ jī žvelgė.

Bet tos jo nebepaleido. Jis buvo jas pastebėjes, kartī prisiekdamas mergaitėms. Tā akies mirksnī buvo žvelge tarsi ilgi āmžiai ĩ jī. O kaip išlikusi mergaitė krantā buvo pasiekusi, tai vėl žvilgis jī pataikė, kaip koks naujas āmžius. Tokia iš jo apsireiškė šviesa, lig jo jām visumet žinoma siela tartū ĩ jī. Tiek daug tše jām susikrovė akies mirksnīje! Tikrai viso pasaulio slėpiniū sunkumai. Kas tik tše buvo ĩstikrūjų už tū akiū? O kas buvo jo paties sieloje? Rodės tše gīva buvo koki jām nežinoma sutartis. O jis niekaip negalėjo jos gerai išgirsti.

Tik tiek išlengvo pradėjo numanīti, kad iš tū akiū tas pats klausimas žvelgė, kaip iš to gīvulio pavidalo, ten ant to mūro. Kad taip tat jām susirišo, tai gāl, kad jā

ten taip dažnai mątes buvo. Tokia mintis tūliai atsišlėjo. Bet jo širdis tām priešinos labai gūvai. Ir iš viso to pastojo įpatingas ir gilus skausmas. Kaip jį tik apveikus!

Praėjo laikas. Ir jis vargo savo vidūje. Niekaip nesisekė laimėti. Gāl kad sužinos, kā ta sfinksas reiškia. Kreipėsi į savo mokytoją. Įpatingu rimtumu tas pradėjo aiškinti, tarsi labai svarbū dalikā išguldėdamas.

"Sfinksas reiškia gyvenimo slėpinį. Žmonija yra tuo tarpu tikrai gūvulijos veidas. Bet žmonija turi pastoti sau skūriūm gyvenimo apsišikimas. Ji turi saviškai gūventi su savo skirtu pavidalu. Tuomet bus gyvenimo slėpinis atidengtas. Sfinksos nebebus."

Taip senasis mokytojas tārė. O Valdis klausė ir stengėsi visa suprasti. Bet nesisekė jām tai pilnai, nors jis jau buvo vaikas keturiolika metų su viršum. Tai jis dabar savo dārbus atlikdavo dār kuo-daugiau susimāstes.

Dvaronio dūkrā laidojant, jis stovėjo prie parko tvoros su kitais žmonėmis. Ties ta vieta buvo parke māžas dievnamelis. Jame paguldė lavonā. Bet ne tas pritraukė Valdio pastebėjimā. Buvo tše jaunas, gražus augstas vīras. Išrodė jām labai mielas. Koks jis nuliūdes stovėjo šale karsto! Taip, tur būt, išrodo žmogus, kurs visā savo gyvenimo viltį palaidoja. Tai buvo vėlionies jaunikis.

Tatiau Valdio neapėmė pagaila, bet gilus skausmas. Niekaip negalėjo išsiguldėti, iš ko tas pareina. Vienok skausmas buvo jautiamas. Jis kilo līg iš Valdio sielos paliepiū. Gāl tše kažki-kaip ilgai buvo laukes. O kaip jis slėgė! Valdis iš mažū dienū buvo vien troškes apveikti nežinojimā, o pirmus žingsnius zengdamas jautėsi vis artiau jo apsupiamas.

Tikra, žmogus stovi gyvenime tarsi slėpinių jūrose. Norėdamas išėiti iš jų, tikrai vis gilūn jautiasi bredantiū. Valdis būtū nusimines nebūdamas tikrai drāsus didvīris. "Nors visā āmziū turėčiau bristi, vis dėlto nesiliausiu, kol

nebūsiu nuėjes lig visū slėpinių pradios!" Taip jis manėdavo sau tūliai.

Kurį ritā po to pabudo Valdis iš labai gilaus miego. Jautė tikrai su sunkiu aiškumu, jog pareinās į šį gyvenimā iš gyvenimo bedugno. O jame esā, taip jām visai re-gima buvo, visa, kas yra žinotina. Tše įzengti, tai reikstū: visa yra laimėta. Bet kaip tše įzengus? To sužinoti Valdis neistengė. O taip labai norėjo būti laimėtojas!

Tik įpatinga, kad jis nemānė eiti į augstesnius mokslus. Jo mokytojas tūlus kartus apie tai buvo tėvams kalbėjes. Ir kaskart buvo tėvai atsiliepe: "Lai dāro kaip sau nori." Nebuvo jie turtingi. Teturėjo tik māžā laukelį su trobomis ir daržā šale āžaro. Vis dėlto buvo pasidėje ir gūvū piningū. Bet vaikas nelinko į "mokslus". Jām rodėsi, jog tik visai sau vienas tēgali tai pasiekti, kā gyvenimas jām yra uždāves. Mokslas yra kitū, ne jo paties žinojimas ir išmānimas. O jis jautė, kad pats turis visa sužinoti, suprasti ir išmanīti. Aišku berods tai jām nepastojė. -Bet nuolatai jis apie tai mātė. O vis jį pildė mintis: Turiu būti laimėtojas!

Taip jis pats ir bandė suprasti žaltvīkslū slėpinį. Kā lig šol apie jas buvo sužinojes, tai līg vienas kitām priešinos. O nesisekė jų sutaikinti.

Pradėjo po laiko vėl dažniau eiti žaltvīksliū žiūrėti. Tai jām kartā tarsi kas pasākė, jog žaltvīkslės tur būt yra apsišikimas paslėptosios gyvenimo pusės. O į tajā reikia patiām įzengti, tuomet visa bus aišku. — Ta mintis jį tiesiog nušvietė. Jis jautėsi, līg laimėjes nors kiek tvirtībės. Tarsi sužinojes, kaip reikia zengti tolūn.

Bet beveik kas dienā galingiau maišėsi į jo mānīmus dār kitos mintis. Rods ējo jis žaltvīkslū žiūrėti. Bet neiļgai jis ten stovėjo. Grīžo žvelgti į sfinksā. O tše ilgai pasilikdavo. Tik jo ākīs nerimo ant jos. Jos ieškojo. Bet niekaip nerādo ieškamojo daliko. Tad līg nulūdes, Valdis zengė namon.

Po to skaudaus atsitikimo azare buvo tūlos savaitės pralinkusios. Parkas išrodė lig apleistas žmonių žingsnių. Ir tik dabar Valdiui tai aišku pastojo, kad seniau tarp medių koks šviesus pavidalas dažnai buvo lakiojes. Tai kartais ir rodės, kad jis vėl stovi šale sfinksos, kad gīvos akis šale tuštūjų sfinksos žvelgė! Bet po valandelės suprāto, jog nebuve tše nieko. Tas pasirodīmas be abejonės jām iš kokio-nors atminimo parėjes. Tad jām ir lig vidūje, širdij, pasākė, kad ji, Irma, apie jį mānanti. Ir todėl jis jā akīse mātās.

IS DABARTIES.

Lietuvos ateitis. Skaitant tai, kā Amėrikos Lietuvių laikraštiai praneša apie Lietuvos viltį, apie Lietuvos "vadovų" veikimą Lietuvos ateitiam, ir girdint, kas Lietuvoj nusiduoda, rodos, Lietuva nebeturi ateities. Lietuviai vis dār tiki, iš Rusų sulaukti savo krāstui dīkībės ir saviškumo ir net Prūsų Lietuviams pagalbos išeit iš Vokietijų pavergimo. Bet kā mes tegālime apie tai manīt? Pātīs tie Lietuvių laikraštiai praneša, kaip Rusų kareiviai iš Lietuvių visa esā paplėše, paskutine karve ir vištā. O nieko jiems už tai nesā dāve. Taip žmonės dabar užeinās bādas ir mirtis. Vokietijų kareiviai iš Prūsų Lietuvių taipo-jau īra viso-ko maistui pasiprāše. Bet laukininkams īra kuo-brangiau už visa užmokėta. Tai īra skirtumas. Visas pasaulis žino, kokia gera tvarka īra Vokietiuose, kokie stropūs Vokietiai. Ir visas pasaulis žino,

kokie apsileide īra Slāvai. Toliau žinoma, kaip melas ir vėgimas, net plėšimas tše viršū turi, kur Rusai krāstā valdo. Dabar Prūsų Lietuvoj Rusai īra ī tūlus kaimus īsibrove. O kā mūsų Lietuviai turi pakestī, negalima nei apsakīti. Paliktū jie Rusams mielai visa, kā gīvenimui pri-vālo. Bet kā tie dāro! Be jokio reikalo nudegina trobas, sulaužo rakandus, baldus, ir tt. Pasielgia tikrai kaip giriniai, laukiniai žmonės. Jeigu visa tai būtų kovai ir laimėjimui reikalinga, nieko nesakītume. Tuomet ir Vokietijų kareiviai nugriautū arba uždegtū trobas. Bet viso-to šišon nėra, ir jokiu būdu negāli būti. Vien teapsireiškia tuo pasielgimu labai žemas tū žmonių kultūros stovis. Kaip mes galėtume tik ir manīti kartā prie Rusų glausties! Turėtum tai jau visai beprotiai būti. Mes iš historios žinome, kā Lietuviai īra iš Vokietijų kesti turėje. Bet

mes žinome, jog Rusai juos dār daug daugiau īra kankine. Vokietiai īra jiems jū krāsto dālī paėme, Rusai visā Lietuvā pasiplėše īra. Prūsuose Lietuviai īra turtingi pastoje, Rusuose jie skursta, kad gaila. Ir tt. Negalima viso išpāsakot. Bet skirtumas īra ir akliausiām regimas. Todėl Lietuviai Did. Lietuvoj stodamos Rusų pusēn, lig visiškai skiriasi nuo mūsų. Ira tikrai skaudus tai dalfkas. Vos maža viltis telieka, kad ateitij Lietuva tatiiau dār išliks. Kalbėjau apie jā su augštu valdios vīru. Ir tai patīriau, kad Vokia laimėdama jokiu būdu nemāno Lietuvā padarīti savo provinca. Priešingai, ji norētū, kad Lietuva pastotū visai saviška, kuri kartu su Latviais, Lenkais, ir tt. kaip-noris su Vokia artiau susirištū negu su Rusų kraštu. O tai ne iš malonės, bet dėl svarbiū politikos priezastiū. Beveik tā pātī aiškino ir žinomas moks-

lininkas Bezenberger. Todėl galima, kad Lietuvos ateitis nebus tobūla naktis. Bet tikrai tik visai nuvargusi, išnuoginta ji ateitī pasieks. O išnuoginta savo bičiuliū Rusū! Berods galima, kad Did. Lietuvos prāšimas gauti autonomios iš Rusų māzuma ir svers taikos deribose. Bet mes velījame ir tikime, kad Rusai bus ir visiškai sumušami, kaip tai lig šol vis dār atsitiko. Tikrai mums gaila, kad Amėrikos Lietuviai taip be jokio tikro dālīkū stovio numānimo rāšo savo laikraštuose. Kā Vokietijų karo vedimas lig šol apsākes īra, buvo visumet teisībė. Mes tā pātīs Rītprūsuose esame regėje. Mums rodos, kad Rusai negāli laimėti ir nelaimės. Nors jū kareiviū skaitius būtų kažī-koks didis. Todėl turētū Lietuviai visām būt pasiruose. Bet rodos reikalinga bus savo jausmus visiškai apversti. Siaip vargu Lietuva dār susilauks gražaus rīto. Vds.

PASIKALBĖJIMAI.

Ar-gi. Kas īra žaltvīklės? — Kartais pasirodo liepsnelės pelkėse, klampinėse, ir tt. Tos liepsnelės, kurios, žinoma, tik tamsoj mātomos īra, švietia visai arti prie žemės pirma rausvai tad melsvai. Jos īra ilgos kaip ranka ir plātios kaip du pirštu. Vėjui putiant jos māzumā blāškos ir visumet tik labai trumpā valandele gāl 1 minūtā tedega. Seniau buvo sā-

koma, žaltvīklės esās ore užsidėges gāras, kurs iš pūviantiū dālīkū pastoja. Bet ore teuzsidega fosforvandendario gāras. O dār gi tū garū tik viena rūšis ir kad ore īpatiai daug ocono, aštraus rūgšdario, randasi. Todėl mokslininkai, paveikslui Kurt Floericke, sāko, kad tuo tarpu negalima galutiniai pasakīti, kas žaltvīklės īra. Jos pasirodo daugiausia tše, kur daug lavonū

pakasta ģra. Todēl žmonēs ir visaip apie ģas kalba, bŭk jomis vēlēs žuvusiŭjŭ apsireiškiantios, arba piktos dvāšios, ir tt. Teisībē ģra be abejonēs, kad žaltvikslēmis apsisāko kaip nesenai sužinotais neregimaisiais spinduliais slēpiningoji žinomojo ģivenimo pusē.

B. Jnk. G. Kodēl pranģksta teisinga meilē? Ir ar galima jā sužādint is naujo? — Teisinga meilē niekumet nežŭva. Kas kartais nģksta, tai ģra pageidimas kitojo kŭnu pasidiaugti. Kuomet tas kŭnas pastoja negrazus, tad jis ir nebezada pasimēgimo. Ir todēl pageidimas pradingsta. Kartais kŭnas dār ir ģra dailus, bet žmogaus vidŭje ģra visokie nešvārus jausmai uzauge, o tie veikia ģ antrājģ žmogŭ, kad nebemiela ģra pirmojo artģbē. Arba tas antrasis žmogus kitos uzsigeidia ir pamiršta pirmā numilētā āšmenģ. Teisinga meilē nieko negeidia. Ji nori vien tik teikti širdingumo, pagālbos ir viso lābo. O kad žmogus prakilnesnis pastoja, didēja ir jo meilē. Taipo - jau numilētasis

vis daugiau meilēs vertu pasidāro, savo vidŭ skaidrindamas. Du žmogu, kuriu teisingai mģlisi, bŭtinai meilēje didēja o ir grazēja. Net ir kŭnas, nors senģn eina, to nušvietiamas. Bet sālģga tām visumet ģra, kad žmogus savo vidŭje skaidrus ir skais-tus liktŭs ir dār ģi tame tobulintŭs.

N. Lz. Ar nekvailiname vaikŭ juos mokindami "šventosios historios"? — Kas vadinama paprastai "šventaja historia" nēra jokia historia, bet tŭlŭ židŭ ir keliŭ kitŭ žmoniŭ tikģbinēs ģivģbēs apsireiškimas. Tā sužinot ģra labai svarbu. Taip ģāli paties tikģbinē ģivģbē bŭt žādinama. O tuo augštiausios žmogaus jēgos pabunda ir pradeda tikrasis žmoniškasis ģivenimas. Tik reikētŭ atsiziŭrētģ ir ģ kitŭ žmoniŭ tikģbine ģivģbe, ne vien ģ židŭ. O joku bŭdu nesukeisti "šventosios historios" su pasaulio historia. Kuomet mokģtojas kalba apie "šventajā historiā" kaip apie aprāšģmā pasaulio ģivenimo atsitikimus, tuomet jis apsirinka ir savo mokinius klaidina. Vds.

Is leidējŭ - rašģtojŭ pusēs.

"Jaunimas" siuntiamas ģ namus uz **2,40** Mk. metams, ģ Didiājā Lietuvā uz 1,25 Rublģ, ģ Amērikā uz 75 Centus, pavienis numeris uz 30 Pfg., 15 Kap. arba 10 Cent. — Is Did. Lietuvos galima pģningus siŭsti ģdedant ģ laiškā popierinģ Rublģ, o 25 Kap. post. markēmģ. Bet nereikētŭ ģdētģ markes uz visa 1,25 Rbl. Laiškā reikētŭ ģrašģdinti. — „Jaunimo“ tām nesuuntiame, kurio adreso neišskaitome. — Rāšant ģ "Jaunimā" isakiai prāšome tikrajģ gatvēs numerģ padētģ.

Už leidėjus-rašģtojus

Martin Aszmutat, Tilgėj, (Tilsit) Garnisonstr. 56.